

Príloha č. 1 k rozhodnutiu č. 63 /2008

METODICKÝ POSTUP

pre uznávanie organizácií výrobcov a združení organizácií výrobcov

Bratislava, október 2008

OBSAH

1. ÚVOD.....	3
2. DEFINÍCIE A POUŽITÉ POJMY	4
3. ORGANIZÁCIE VÝROBCOV, ZDRUŽENIA ORGANIZÁCIÍ VÝROBCOV	5
3.1 NAJMENŠIE POŽIADAVKY PRE OV, ZOV	5
3.2 POSTUPNOSŤ KROKOV PRI PODÁVANÍ ŽIADOSTÍ O UZNANIE OV, ZOV	6
3.3 VÝROBKY UZNANIA.....	7
3.4 STANOVY OV, ZOV	8
3.5. VÝPOČET HODNOTY PREDANEJ PRODUKCIE	9
3.5.1. Oprávnené položky pre výpočet VMP	9
3.5.2. Neoprávnené položky pre výpočet VMP	9
4. KONTROLY A POKUTY	9
5. KONTAKT	10
6. PRÍLOHY	10

1. ÚVOD

Spoločná organizácia trhu s ovocím a zeleninou je upravená nariadeniami ES:

- **nariadenie Rady (ES) č. 1234/2007** z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1234/2007“),
- **nariadenie Komisie (ES) č. 1580/2007** z 21. decembra 2007, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, (ES) č. 2201/96 a (ES) č. 1182/2007 v sektore ovocia a zeleniny v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1580/2007“),
- **nariadenie Rady (ES) č. 1782/2003** z 29. septembra 2003, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EHS) č. 2019/93, (ES) č. 1452/2001, (ES) č. 1453/2001, (ES) č. 1454/2001, (ES) č. 1868/94, (ES) č. 1251/1999, (ES) č. 1254/1999, (ES) č. 1673/2000, (EHS) č. 2358/71 a (ES) č. 2529/2001 v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1782/2003“),

Uvedené nariadenia je možné nájsť na webovej stránke Úradného vestníka EÚ:

<http://europa.eu.int/eur-lex/lex/JOIndex.do?ihmlang=sk>

Okrem hore uvedených nariadení na realizáciu a administráciu podpory platia aj nasledovné právne predpisy:

- **zákon č. 491/2001 Z. z.** o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení zákona č. 596/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 491/2001 Z. z.“),
- **nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 369/2008** z 10. septembra 2008 o podmienkach vykonávania niektorých opatrení spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou (ďalej len „nariadenie vlády č. 369/2008“),
- **zákon č. 543/2007 Z. z.** o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka (ďalej len „zákon č. 543/2007“),
- **národná stratégia SR pre operačné programy organizácií výrobcov v sektore ovocia a zeleniny** (ďalej len „národná stratégia“) uverejnená na internetovej stránke MP SR dňa 26. júna 2008,
- **národný rámec SR** pre sformovanie všeobecných podmienok pre environmentálne opatrenia riešené v operačných programoch v organizácií výrobcov (je súčasťou národnej stratégie).

2. DEFINÍCIE A POUŽITÉ POJMY

Organizácia výrobcov (ďalej len „OV“): právnická osoba alebo jasne vymedzená časť právnickej osoby (podľa § 7 a § 13 Obchodného zákonníka a § 20 Občianskeho zákonníka), ktorá bola zriadená z podnetu pestovateľov ovocia, zeleniny a vybraných koreninových rastlín. Jej cieľom je používanie ekologicky vhodných metód pestovania, výrobných technológií a metód nakladania s odpadom, najmä s cieľom ochrany kvality vody, pôdy a krajiny. Plní podmienky ustanovené v nariadení (ES) č. 1234/2007 a nariadení (ES) č. 1580/2007. Má usporiadané svoje vnútorné vzťahy a záväzky s členmi, založený operačný fond, ktorý využíva pre rozvoj organizácie a prevádzky podľa činností v operačnom programe. Len OV môže byť príjemca podpory zo EÚ.

Združenie OV (ďalej len „ZOV“): právnická osoba založená najmenej dvoma OV, pre účely zabezpečenia odbytu ovocia a zeleniny, podľa ustanovení čl. 35 nariadenia (ES) č. 1580/2007. Ak ZOV spĺňa podmienky ustanovené v čl. 37 nariadenia (ES) č. 1580/2007 jedná sa o medzinárodné združenie organizácií výrobcov. Ak prijme ZOV opatrenia pre spoločný operačný program musí o tejto skutočnosti informovať platobnú agentúru.

Člen OV, ZOV: je výrobca - pestovateľ druhov ovocia a zeleniny, ktoré predáva prostredníctvom OV, ZOV. Členom môže byť aj osoba, ktorá priamo nevyrába, ale má čestné členstvo - penzionovaný člen, výskumný zamestnanec, výkonný riaditeľ. Členstvo týchto osôb je povolené pod podmienkou, že ich záujmy sú totožné so záujmami OV, ZOV a neexistuje konflikt záujmov, spravidla nemajú hlasovacie právo. Na členov – nevýrobcov sa vzťahujú ustanovenia čl. 32 nariadenia (ES) č. 1580/2007, najmä čo sa týka kritérií dosiahnutia uznania a financovania EÚ. OV, ZOV o takýchto členoch informuje platobnú agentúru, pri predložení žiadosti o uznanie.

Medziodvetvová organizácia výrobcov, je založená právnickými osobami, ktoré vyrábajú a/alebo spracovávajú a/alebo obchodujú s čerstvým alebo spracovaným ovocím a zeleninou.

Nečlen OV, ZOV: je výrobca - pestovateľ druhov ovocia a zeleniny, ktorý nie je členom žiadnej OV, ZOV, ale môže príležitostne predávať svoje výrobky prostredníctvom OV, ZOV. Nevyužíva výhody z opatrení v operačnom programe.

Stanovy OV, ZOV: záväzné pravidlá, ktoré prijala OV, ZOV informujú o právnej forme, stanovujú práva a povinnosti jednotlivých členov a OV, ZOV, postupy pre prijímanie a vylučovanie členov, postupy pre prijímanie pravidiel o výrobe, kvalite a uplatňovania zásad k životnému prostrediu podľa článku 205a nariadenia (ES) č. 1234/2007.

Operačný fond (ďalej len „OF“): je účet zriadený OV, ZOV podľa čl. 103b nariadenia (ES) č. 1234/2007. Je vedený na samostatnom bankovom účte vo finančnej inštitúcii v krajine, kde má OV, ZOV hlavné sídlo. Je tvorený z príspevkov členov OV, ZOV a zo zdrojov EÚ, pričom sa naň vzťahuje strop podpory. Je využívaný na financovanie operačného programu (ďalej len „OP“), vrátane sťahovania výrobkov. Nemôže byť použitý na iné účely alebo finančné transakcie.

Hodnota predanej produkcie (ďalej len „VMP“ z anglického „Value of Marketed Production“): je hodnota druhov výrobkov, na ktoré OV, ZOV získala uznanie a ktoré boli OV, ZOV skutočne predané počas kalendárneho roka, na ktorý sa vzťahuje podpora. Ide o výrobky

členov OV, ZOV (aj vystupujúcich, resp. nečlenov, ktorí požiadali o vstup do OV, ZOV), výrobky upravené a zabalené, ak práve opúšťajú OV, ZOV. V prípade OV, ZOV, ktoré sú uznané na produkty zo spracovaného ovocia a zeleniny, tak aj hodnota výrobkov, ktoré prešli prvotným spracovaním sa započítava do VMP.

Hlavná činnosť: predstavuje výrobu ovocia a zeleniny alebo výrobkov podľa prílohy 1, časť IX a X nariadenia (ES) č. 1234/2007, na ktorú získala OV, ZOV uznanie a ktorá je uvádzaná na trh OV, ZOV.

Vedľajší produkt: je výsledkom prípravy alebo spracovania druhov ovocia a zeleniny (napr. použitie šupky alebo jadier z jablka na farmaceutické účely). Produkty majú kladnú ekonomickú hodnotu, ale nepredstavujú hlavnú činnosť. Nezapočítavajú sa do VMP.

Priamy predaj: je predaj výrobkov priamo spotrebiteľovi pre jeho osobnú spotrebu, t.j. predaj priamo na farme, pri bráne člena alebo vo vlastnej predajni člena, predaj na miestnom trhu, predaj formou zberu plodín spotrebiteľom (systém „ober si sám“). Takáto forma predaja musí byť súčasťou dohôd medzi OV, ZOV a členmi, resp. ustanovená v pravidlách OV, ZOV (stanovy, štatút, zmluvy o predaji a pod.). Nesmie presahovať viac ako 20 % z hodnoty predanej produkcie OV, ZOV. Priamy predaj sa nemôže započítať do VMP pre účely OF, ale je možné ho započítať do celkovej hodnoty výrobkov predávanej OV, ZOV pre účely uznania a kontrolu plnenia najmenších požiadaviek na veľkosť OV, ZOV.

Ostatná činnosť, ktorú nie je možné zaradiť do výpočtu VMP je:

- nákup a predaj výrobkov, ktoré nepatria do kategórie, na ktoré bolo udelené uznanie;
- nákup a predaj výrobkov pochádzajúcich od inej uznanej OV, ZOV;
- služby (mimo úpravy a balenia), ktoré OV, ZOV zabezpečuje pre členov alebo nečlenov;
- výroba, balenie a spracovávanie iných poľnohospodárskych výrobkov než ovocia a zeleniny;
- tržby z činností nepoľnohospodárskeho charakteru (agroturistika a pod.);
- hodnota podpory, ktorá bola poskytnutá jednotlivým pestovateľom (priama platba, osobitná platba alebo prechodná platba);
- predaj, ktorý je realizovaný inou OV, ZOV so súhlasom vlastnej OV, ZOV (v prípade, že vlastná OV nemá infraštruktúru na úpravu daného produktu).

3. ORGANIZÁCIE VÝROBCOV, ZDRUŽENIA ORGANIZÁCIÍ VÝROBCOV

OV, ZOV získaním uznania a realizovaním operačného programu môžu požiadať o podporu podľa nariadenia (ES) č. 1580/2007 počas troch až piatich rokov.

3.1 NAJMENŠIE POŽIADAVKY PRE OV, ZOV

1. Mať najmenej 5 členov.
2. Dosahovať ročnú hodnotu predaných výrobkov (VMP) najmenej 100 000 EUR v prípade OV a 300 000 EUR v prípade ZOV (§ 2 ods. 3 nariadenia vlády č. 369/2008).

3.2 POSTUPNOSŤ KROKOV PRI PODÁVANÍ ŽIADOSTÍ O UZNANIE OV, ZOV

Žiadosti o uznanie OV, ZOV (Príloha č. 1 „Žiadosť o uznanie organizácie výrobcov“ a Príloha č. 2 „Žiadosť o uznanie združenia organizácie výrobcov“) môže podať žiadateľ kedykoľvek v priebehu roka, no najneskôr do 15. septembra na predpísanom tlačive, kde uvedie:

1. všeobecné údaje o žiadateľovi;
2. výrobky, na ktoré požaduje žiadateľ uznanie;
3. sprievodné doklady k žiadosti:
 - doklad, že OV, ZOV má sídlo v Slovenskej republike a jej členovia sú podnikatelia podľa osobitného právneho predpisu (originál alebo osvedčená kópia);
 - ročnú hodnotu predaných výrobkov za 3 predchádzajúce kalendárne roky;
 - množstvo produkcie za 3 predchádzajúce kalendárne roky;
 - plnenie najmenších požiadaviek pre OV, ZOV o počte členov;
4. stanovy OV, ZOV (originál alebo osvedčená kópia);
5. čestné vyhlásenia:
 - že OV, ZOV alebo jej členovia neprijala a neprijme priamo ani nepriamo žiadne iné finančné prostriedky EÚ ani národné financie v súvislosti s opatreniami, ktoré spĺňajú podmienky udelenia podpory v rámci nariadenia (ES) č. 1580/2007 alebo s opatreniami rozvoja vidieka podľa nariadenia (ES) č. 1698/2005;
 - o zabezpečení prístupu oprávnených osôb k vykonaniu akejkoľvek kontroly;
 - o poskytovaní údajov pre účely štatistiky a ostatných trhových informácií pre Pôdohospodársku platobnú agentúru (ďalej len „platobná agentúra“) alebo ňou poverené inštitúcie.

Predbežne uznané skupiny výrobcov podávajú žiadosť o uznanie OV do 4 mesiacov od ukončenia akčného plánu podľa § 5 ods. 6 nariadenia vlády č. 369/2008.

Administratívnu kontrolu žiadosti a sprievodných dokladov, ako aj kontrolu na mieste, vykonáva platobná agentúra. Na základe výsledkov z kontroly platobná agentúra navrhne Ministerstvu pôdohospodárstva SR (ďalej len „MP SR“) udelenie alebo zamietnutie uznania. MP SR po preskúmaní podmienok vydá žiadateľovi Rozhodnutie o uznaní alebo o zamietnutí uznania.

Žiadateľ získava rozhodnutie o uznaní alebo zamietnutí do troch mesiacov od doručenia kompletnej žiadosti na platobnú agentúru.

Platobná agentúra môže požadovať doplnenie informácií alebo údajov uvedených v žiadosti. Ak žiadateľ nedoplní informácie v stanovenej lehote, žiadosť bude odstúpená na MP SR s návrhom na zamietnutie uznania.

3.3 VÝROBKÝ UZNANIA

Žiadateľ označí v žiadosti o uznanie jeden alebo viacero výrobkov, pre ktorý žiada o uznanie podľa prílohy 1, časť IX a X nariadenia (ES) č. 1234/2007.

ZOZNAM produktov:

<i>NÁZOV PRODUKTU OVOCIA</i>	<i>NÁZOV PRODUKTU ZELENINY</i>
Jablká, hrušky a dule čerstvé	Rajčiaky (čerstvé alebo chladené)
Hrušky	Cibuľa (čerstvá alebo chladená)
Dule	Šalotka (čerstvá alebo chladená)
Marhule, čerešne a višne, broskyne	Cesnak (čerstvý alebo chladený)
Čerešne	Pór (čerstvý alebo chladený)
Višne	Ostatná cibuľová zelenina (čerstvá alebo chladená)
Broskyne	Šalát (čerstvý alebo chladený)
Nektarinky, slivky, trnky	Čakanka (čerstvá alebo chladená)
Slivky	Mrkva (čerstvá alebo chladená)
Trnky	Kvaka (čerstvá alebo chladená)
Ostatné ovocie čerstvé	Šalátová cvikla (čerstvá alebo chladená)
Melóny (vrátane dyne červené)	Kozia brada
Čerstvé stolové hrozno	Zeler (čerstvý alebo chladený)
Ostatné škrupinové ovocie, čerstvé, sušené	Red'kev (čerstvá alebo chladená)
Zmesi výlučne zo sušených orechov	Ostatná jedlá koreňová zelenina (čerstvá alebo chladená)
	Uhorky šalátové
	Uhorky na nakladanie
	Struková zelenina (čerstvá alebo chladená)
	Kel
	Kapusta
	Karfiol
	Kaleráb
	Ostatná zelenina rodu Brassica
	Ostatná zelenina (čerstvá alebo chladená)

<i>NÁZOV PRODUKTU KORENINOVÝCH RASTLÍN</i>	<i>NÁZOV PRODUKTU KORENINOVÝCH RASTLÍN</i>
Šafrán	Bazalka
Tymián	Medovka
Mäta	Oregano
Majorán	Rozmarín
Šalvia	Svätojanský chlieb
Karob	

NÁZOV PRODUKTU ZO SPRACOVANÉHO OVOCIA A ZELENINY
Zelenina (nevarená alebo varená v pare alebo vo vode), zmrazená s výnimkou kukurice cukrovej
Zelenina, dočasne konzervovaná
Sušená zelenina
Sušené figy
Sušené hrozno
Ovocie a orechy, tiež varené v pare alebo vo vode, zmrazené
Ovocie a orechy, dočasne konzervované
Ovocie, sušené
Kôra citrusového ovocia alebo melónov, čerstvá, zmrazená, sušená alebo dočasne konzervovaná v slanom náleve
Sušená sladká paprika, nedrvená ani nemletá
Ovocie a orechy, tiež varené v pare alebo vo vode, zmrazené, obsahujúce pridaný cukor
Pektínové látky a pektináty
Zelenina, ovocie, orechy a ostatné jedlé časti rastlín pripravené alebo konzervované octom
Rajčiaky, pripravené alebo konzervované inak ako octom
Huby a hľuzovky, pripravené alebo konzervované inak ako octom
Ostatná zelenina, pripravená alebo konzervovaná inak ako octom alebo kyselinou octovou, zmrazená
Ostatná zelenina, pripravená alebo konzervovaná inak ako octom alebo kyselinou octovou, nie zmrazená
Ovocie, orechy, šupka z ovocia a ostatné časti rastlín, konzervované cukrom
Džemy, ovocné rôsoly, marmelády, ovocné lebo orechové pyré a ovocné a orechové pasty
Ovocie, orechy a ďalšie jedlé časti rastlín, inak pripravené alebo konzervované, tiež s pridaným cukrom
Ovocné šťavy (s výnimkou hroznovej šťavy a hroznového muštu)

3.4 STANOVY OV, ZOV

Stanovy okrem údajov ustanovených v Obchodnom alebo Občianskom zákonníku musia obsahovať záväzok, že:

1.
 - člen OV, ZOV môže byť členom len jednej OV, ZOV pre uznaný výrobok;
 - členovia poskytujú informácie OV, ZOV pre štatistické účely, predovšetkým o plochách, úrode a predaji cez OV, ZOV a priamom predaji z farmy (vyjadrené v t, Sk);
 - spôsob rozhodovania v rámci OV, ZOV (Hlasovacie právo jedného člena nesmie presahovať 20 %);
 - prijímanie a vylučovanie členov, pokiaľ nie je upravené v iných predpisoch OV, ZOV;
 - najmenšiu dĺžku členstva - 1 rok;
 - najmenšiu 6 - mesačnú výpovednú lehotu pred ukončením členstva;

- opatrenia, ktoré je nevyhnutné prijať pri spätnom vymáhaní investícií, ktoré boli poskytnuté členovi, ktorý odchádza zo OV, ZOV.

2.

- OV, ZOV vypracuje rozpočtové pravidlá nevyhnutné pre jej fungovanie;
- OV, ZOV vedie účtovníctvo podľa platného zákona o účtovníctve;
- OV, ZOV vypracuje pravidlá pre výrobu, predaj a kvalitu;
- pravidlá pre subsidiaritu, pri delegovaní niektorých činností na dcérske spoločnosti alebo členov.

3.5. VÝPOČET HODNOTY PREDANEJ PRODUKCIE

3.5.1. Oprávnené položky pre výpočet VMP

- hodnota predaných výrobkov v rámci OV, ZOV;
- hodnota výrobkov stiahnutých z trhu;
- hodnota výrobkov odchádzajúca z OV, ZOV (ako zabalený a upravený výrobok);
- výrobky prvotného spracovania podľa čl. 21, písm. i) nariadenia (ES) č. 1580/2007.

3.5.2. Neoprávnené položky pre výpočet VMP

- hodnota predaných výrobkov, ktoré pochádzajú od inej OV, ZOV;
- hodnota predaných iných poľnohospodárskych výrobkov, ktoré nespádajú pod spoločnú organizáciu trhu s ovocím a zeleninou (napr. cukrová kukurica, zemiaky, banány, citrusové ovocie a pod.);
- hodnota predaných výrobkov, na ktoré OV, ZOV nezískala uznanie;
- hodnota výrobkov na sklade (uskladnené výrobky OV, ZOV doposiaľ nepredané);
- hodnota získaná za služby, ktoré vykonáva OV, ZOV pre členov a nečlenov;
- hodnota priameho predaja členmi na farme, hodnota predaja druhov „ober si sám“ a hodnota výrobkov prikúpená od nečlenov;
- DPH;
- náklady na prepravu výrobkov z OV, ZOV k zákazníkovi s výnimkou nákladov na dopravu výrobkov, ktoré boli poskytnuté na bezplatnú distribúciu podľa predpisu EÚ.

4. KONTROLY A POKUTY

Kontrolu na mieste pred udelením uznania vykonávajú kontrolóri platobnej agentúry a/alebo inšpektori poverenej inštitúcie (Štátna a veterinárna potravinová správa alebo Ústredný

kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky) u každej OV, ZOV, ktorá podala žiadosť o uznanie. Cieľom kontroly je overiť súlad poskytnutých údajov so skutkovým stavom a plnenie požiadaviek podľa platných predpisov ES.

V prípade, ak budú zistené nedostatky, platobná agentúra požiada žiadateľa o odstránenie zistených nedostatkov v stanovenom termíne. Pri nesplnení podmienok, predloží platobná agentúra MP SR návrh na zamietnutie uznania.

Pri priebežných kontrolách uznania platobná agentúra pri zistení nedostatkov navrhne opatrenia na nápravu. Ak nie sú dodržiavané podmienky plnenia uznania alebo OV, ZOV nevykoná nápravu, predloží platobná agentúra MP SR návrh na odobratie uznania.

5. KONTAKT

Pôdohospodárska platobná agentúra
Sekcia organizácie trhu
Odbor rastlinných komodít
Dobrovičova 12
815 26 Bratislava

Ing. Martina Demčáková, Eva Juríková
martina.demcakova@apa.sk, eva.jurikova@apa.sk
tel.: 02/57 512 603, 02/57 512 608
fax.: 02/534 12 659

6. PRÍLOHY

Príloha č. 1	Žiadosť o uznanie organizácie výrobcov (OV)
Príloha č. 2	Žiadosť o uznanie združenia organizácie výrobcov (ZOV)